

31.5.2024

Hyvinvointialuelouden ja –hallinnon neuvottelukunta 3/2024

Aika pe 31.5.2024 klo 13.30-16.00

Paikka Teams-etäyhteys

Kutsuttu

Puheenjohtaja

Anna Kaisa-Ikonen, kunta- ja alueministeri, valtiovarainministeriö

Maija Niskala, ministerin erityisavustaja, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Juha Majanen, valtiosihteeri kansliapäällikkönä, valtiovarainministeriö

Jäsenet

~~Susanna Huovinen, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö~~

~~Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö~~

Tanja Rantanen, budjettineuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö

Eeva-Riitta Pirhonen, ylijohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

~~Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, sisäministeriö~~

Jaana Määttä, johtava asiantuntija, sisäministeriö

Kari Hakari, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Tiina Korhonen, osastopäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö

Tapani Mattila, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Anneli Kiljunen, aluehallituksen puheenjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sami Sipilä, konsernipalvelujen toimialajohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue

Camilla Söderström, hallintojohtaja, Itä-Uusimaan hyvinvointialue

Jukka Lindberg, hyvinvointialuejohtaja, Kainuun hyvinvointialue

Eija Immonen, talousjohtaja, Kainuun hyvinvointialue

Olli Naukkarinen, hyvinvointialuejohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Helinä Saarela, talousjohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Maria Kaisa Aula, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

~~Kristiina Kariniemi-Örmälä, hyvinvointialuejohtaja vt., Keski-Uusimaan hyvinvointialue~~

Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja, Kymenlaakson hyvinvointialue

Tapani Melaluoto, aluehallituksen puheenjohtaja, Lapin hyvinvointialue

Markus Syrjänen, konsernipalvelujen johtaja, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue

Juhani Sand, konsernipalvelujen johtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

~~Linda Jakobsson-Pada, hallintojohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue~~

Lena Nystrand, talousjohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue

Ismo Rouvinen, talousjohtaja, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Anu Vuorinen, strategia- ja talousjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kari Janhonen, talousjohtaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue

Antti Niemi, talousjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kirsi Varhila, hyvinvointialuejohtaja, Satakunnan hyvinvointialue

Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen johtaja, Vantaa-Keravan hyvinvointialue

~~Laura Saurama, konsernijohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue~~

Arja Pesonen, talousjohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS-yhtymä

~~Daniel Sazonov, apulaispormestari, Helsingin kaupunki~~

Pysyvät asiantuntijat

~~Ville Veikko Ahonen, finanssineuvos, muutosjohtaja, valtiovarainministeriö~~

Jarkko Levasma, ICT-johtaja, valtiovarainministeriö

Sihteeristö

Noora Heinonen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö pääsihteeri

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö asiantuntijasihteeri

Hanna-Maija Perttola, projektiassistentti, valtiovarainministeriö tekninen sihteeri

Erikseen kutsutut

Heidi Alatalo, tiedolla johtamisen päällikkö, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, asiak kohta 4

Suvi Nuutinen, tietopalvelupäällikkö, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, asiak kohta 4

Marianne Aalto-Siiro, suunnittelupäällikkö, Pirkanmaan hyvinvointialue, asiak kohta 4

Eevastiina Väisänen, suunnittelija, Pirkanmaan hyvinvointialue, asiak kohta 4

Emmi Pakkala, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö, asiak kohta 4

Johanna Huovinen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö, asiak kohta 4

Mervi Kuittinen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö, asiak kohta 5

Pasi Leppänen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö, asiak kohta 5

Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö, asiak kohta 6

Jenni Jaakkola, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, asiak kohta 6

Maija Iles, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö, asiak kohta 7

Marjo Kekki, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö, asiak kohta 7

Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, asiak kohta 8

Jenni Kellokumpu, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, asiak kohta 8

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja osallistujien vahvistaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.32.

2. Esityslistan hyväksyminen

Kokouksen esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin

4. Lapsibudjetoinnin pilotit Pohjois-Pohjanmaan ja Pirkanmaan hyvinvointialueilla

Heidi Alatalo ja Suvi Nuutinen Pohteelta sekä Eevastiina Väisänen ja Marianne Aalto-Siira Pirkanmaalta kertoivat lapsibudjetoinnin kehitystyöstä. Tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten ja perheiden palveluiden vaikuttavuutta. Keskustelussa painotettiin ilmiölähtöisen, organisaatio- ja toimialarajat ylittävän toimintamallin tärkeyttä.

Merkittiin tiedoksi.

5. HE-luonnos laiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta, selostus lausuntopalautteesta (ohjausmuutosten ns. II vaihe)

Mervi Kuittinen ja Pasi Leppänen kertoivat HE:n lausuntopalautteesta. Lausuntoja saatiin 23 taholta. Osa lausunnon antaneista kannatti ennakollisen talouden ohjauksen menettelyä. Muutama hyvinvointialue ei kannattanut ehdotettua sääntelyä. Osa lausunnon antajista piti voimassa olevaa sääntelyä riittävänä. Vastaavalla tavalla arviointimenettelyä koskevaan sääntelyyn ehdotetut muutokset jakoivat lausunnonantajien mielipiteitä. Lainanottovaltuuteen ehdotetut muutokset olivat teknisluonteisia. HE:tä ollaan antamassa eduskunnalle elokuussa.

Keskusteltiin ehdotetuista muutoksista ja sääntelystä yleisemmin. Alueiden edustajat pitivät pääsääntöisesti muutoksia hallinnollisesti raskaina ja alueiden itsehallintoa vähentävinä.

Merkittiin tiedoksi.

6. HE-luonnos hyvinvointialueen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta, selostus lausuntopalautteesta

Eeva Mäenpää kertoi ehdotetuista muutoksista jälkikäteistarkistuksen omavastuuseen, lisärahoituksen huomioimiseen jälkikäteistarkistuksessa sekä asiakasmaksuihin liittyen.

Lausuntoja saatiin 29 kappaletta. Hyvinvointialueet vastustivat omavastuuosuuden lisäämistä jälkikätestarkistukseen. Muutamat hyvinvointialueet totesivat, että omavastuun lisääminen voisi toimia kannustavana elementtinä siinä tilanteessa, että alueiden tulokset parantuisivat nykyisestä. Lähes kaikki hyvinvointialueet vastustivat asiakasmaksumuutosten huomioonottamista etukäteen.

Jenni Jaakkola kertoi omavastuuosuuden laskentatavasta ja sen vaikutuksesta kahdella vaihtoehtoisella kustannuskehityksellä.

Keskusteltiin omavastuuosuudesta mitä alueiden edustajat pitivät pääsääntöisesti ongelmallisena ja ei-kannustavana elementtinä rahoitusjärjestelmään.

Merkittiin tiedoksi.

7. Esitys sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamiseksi

Maija Iles kertoi asiakasmaksukorotuksien valmistelusta. 150 milj. euron säästötavoite vuodesta 2025 alkaen toteutetaan asetusmuutoksella korottamalla perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon asiakasmaksujen enimmäismääriä (pth. n. 20%, esh. n. 40%). Maksukattoa ei olla korottamassa, mikä hillitsee vaikutuksia asiakkaisiin.

Merkittiin tiedoksi.

8. Hyvinvointialueiden talouden tilannekuva

Antti Väisänen alusti hyvinvointialueiden talouden tilannekuvasta. Yhteensä alueiden vuoden 2023 alijäämä oli noin 1,33 mrd. euroa. Toimintamenot kasvoivat vuoden aikana huomattavasti. Rahoitukseen tehtiin lopullista siirtolaskelmaa vastaavat tarkastukset ja alueille maksettiin kertakorvaus 680 milj. euroa. Rahoituksen tasoon tehdään vuoden 2023 kustannuksia vastaava tarkistus ja viedään vuoden 2025 rahoitukseen, arvioilta 1,46 mrd. euroa. Vuoden 2024 osalta hyvinvointialueet ennakoivat alustavasti alijäämän kasvavan noin 1,2 mrd. euroon talousarvioissa arvioituista 860 milj. euron alijäämästä.

Jenni Kellokumpu kertoi VM:n tekemästä hyvinvointialuetasoisesta kustannusten painelaskelmasta vuosille 2025-2028. Laskelma ei huomioi alueiden sopeutustoimia: kyse on painelaskelmasta, ei ennusteesta. Koko maan tasolla teoreettisen painelaskelman ja rahoituksen välinen ero on kumulatiivisesti noin 5,4 mrd. euroa vuosien 2023 – 2026 aikana. Hyvinvointialueet tavoittelevat tähän mennessä suunnitelluilla sopeutus- ja tehostamistoimilla kumulatiivisesti noin 3,5 mrd. euron kustannushyötyjä vuosien 2023 -2026 aikana. Painelaskelma päivitetään syksyllä tilinpäätösennusteiden mukaiseksi.

Painelaskelma sai kiitosta alueilta, ja sitä pidettiin hyvänä työkaluna myös alueiden oman taloussuunnittelun tarpeisiin.

Keskusteltiin palkkojen yleiskorotuksista ja palvelujen ostoissa tapahtuvista hinnan korotuksista, jotka haastavat alueiden kustannuskehitystä.

Merkittiin tiedoksi.

9. Ilmoitusasiat

- a. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun **vuodelle 2022** valtiovarainministeriöstä myönnettyjen valtionavustusten (VN/14629/2021) käytöstä on **raportoitava 31.5.2024 mennessä**. Raportit tulee ohjeiden mukaisesti toimittaa VM:n kirjaamoon.

10. Tiedoksi

11. Muut esille tulevat asiat

Ei muita asioita.

12. Seuraavan kokouksen ajankohta: hyvinvointialueiden kesäpäivä ke 12.6.2025 klo 9-16

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.55.